

October 7, 1982

**Conversation with the Ministers of Interior of the
People's Republic of East Germany**

Citation:

"Conversation with the Ministers of Interior of the People's Republic of East Germany", October 7, 1982, Wilson Center Digital Archive, Archive of the Ministry of the Interior, Sofia, Fond 1, Record 12, File 434. Obtained by the Bulgarian Cold War Research Group. <https://digitalarchive.umd.edu/document/110726>

Original Language:

Bulgarian

Contents:

Original Scan

Строго секретно!

85

М. В. Р.
 ПЪРВО ГЛАВНО
 УПРАВЛЕНИЕ—ДС
 гр. София
 Рег. № **16496**, екз. № 
 -7.10.1982 год.

СЛУЖБА	
"ИНФОРМАЦИЯ И АРХИВ"	
РАЗПОСРЕДНО	
по Рег. №	1165
от	28.05.2004

МИНИСТЕРСТВО на ВЪТР. РАБОТИ	
ЦЕНТР. ИНФ. ОРГ. У-НИЕ	
Вх. №	100-2567
от	8.10.82

Т Е З И С И

за беседата на министъра на вътрешните работи
 на НРБ с министъра на ДС - ГДР по линия на
 ПГУ - ДС

НР България като балканска страна отделя специално внимание на положението в района на Балканите, особено при настоящата усложнена международна обстановка.

Анализът на постъпващите разузнавателни данни потвърждава оценката, че САЩ и НАТО полагат конкретни, целенасочени усилия за усложняване обстановката на Балканите и за противопоставяне на мирните инициативи на НРБ и СССР в този район. В политиката си залагат на исторически обусловени трудности от социален, икономически и национален характер в отделните балкански страни, на фактора политическа и идеологическа разнородност, както и на наличието на нерешени териториални проблеми.

Нараства и активността на Китай на Балканите при паралелност на интересите и действията му с тези на САЩ и НАТО.

КХ-37-3
 73.1.83
 247

Провеждайки разузнавателна дейност на територията на главния противник, в Западна Европа, в Близкия и Средния изток, в Китай и Япония, нашето разузнаване концентрира основните усилия в работата срещу САЩ и НАТО на и от територията на балканските страни.

Т У Р Ц И Я

След смъкването на шахския режим в Иран, стратегическото значение на Турция в плановете на САЩ и НАТО в района нарасна извънредно много.

Военното присъствие на САЩ в Турция беше затвърдено след военния преврат от 12.IX.1980 г. и особено със създаването в края на 1981 г. на междуправителствена комисия на високо ниво за двустранно военно сътрудничество.

САЩ уверява, че "няма да бъде отправена никаква критика към Турция във връзка с управлението на страната" и че "генерал Еврен има пълната подкрепа на САЩ" /по придобити от нашето разузнаване документални материали/.

Военния режим се стреми към пълен разгром на всички прогресивни сили, при по-нататъшно развихряне на антикомунизма.

Сериозно влошаване на агентурно-оперативната обстановка:

- НРБ и СССР са обвинявани в пресата в поддръжка на левите екстремистки организации, в контрабанда на оръжие и др.

- Убийството на служителя в турското генерално консулство в Бургас Сюелкан беше използвано от някои реакционни вестници за антибългарски публикации, макар че официално турската страна прояви сдържаност и не е използвала до сега случая за политически спекулации.

87

3

- Зачестиха арестите на български граждани.
- Опити за скланяне към невъзвращенство.
- Проникване в квартири и коли на ОР, провокации, заплахи, груб натиск.
- В началото на май 2 ОР обявени за "нежелани" и накарани да напуснат Турция в срок от един месец.
- Нанесен удар по част от агентурата като резултат от провеждания тотален поход срещу прогресивните сили в страната.

Г Ъ Р Ц И Я

Успех за САЩ и НАТО – реинтегрирането на Гърция във военната организация на НАТО, приемането ѝ за редовен член на ЕИО и запазването на прозападната ориентация във външнополитическия курс и след идване на ПАСОК /Общогръцкото социалистическо движение/ на власт.

САЩ – обезпокоени от:

- Залегналите в предизборната програма на ПАСОК обещания за по-независима от САЩ и НАТО национална политика.
- Тактическите ходове на Папандреу за специален статут на Гърция в НАТО и ЕИО.
- По-твърди претенции по спорните въпроси с Турция.
- Засилване антиамериканските настроения в страната по отношение американското военно присъствие в Гърция и Средиземноморието.
- Създаване от Папандреу затруднения за провеждането на съгласувана политика на западните страни срещу СССР и социалистическата общност.
- Продължаване на конструктивния подход към проблемите на общобалканското сътрудничество.
- Активна политика към арабските страни с оглед икономически интереси и балансиране влиянието на Турция сред ислямския свят.

Някои мерки на правителството /премахване удостоверенията за политическа благонадежност; право на политемигранти за завръщане; признаване на съпротивата срещу фашизма, в това число и на комунистите и дейците с леви убеждения; допускане до конкурси във военните училища и на кандидати от демократични семейства; реорганизация на дипломатическата служба и др./; създават допълнителни възможности за агентурно-оперативна работа; съществува по-благоприятен климат за установяване контакти с лица на ръководни позиции.

Успоредно с това десницата, органите за сигурност, армията, запазвайки позициите си засилват работата срещу нас и създават затруднения на министър председателя за провеждане на начертаната политика към социалистическите страни.

Активизира се външното наблюдение като някои наши ОР са под постоянно ВН повече от месец.

Гръцките КРО работят по вербовка на българи и за скланяне към невъзвращенство; използват репатрирали се от социалистически страни гръцки политемигранти за фракционна дейност и създаване затруднения за дейността на ГКП.

Ю Г О С Л А В И Я

Проведеният в края на юни т.г. XII конгрес на СЮК потвърди изцяло основните ревизионистични принципи на следвания от югославското ръководство вътрешно- и външнополитически курс.

Засили се дясната ориентация на външната политика; по-тясно сближение със САЩ, Западна Европа и Китай; по-голямо дистанциране от СССР и социалистическата общност; противопоставяне на прогресивните сили в ДНС и отдалечаването му от естествения му съюзник – социалистическата общност.

САЩ и НАТО – Не снемат от дневен ред осъществяването на комплекс от мероприятия в условията на нестабилност в СФРЮ и в случай на "застрашаващо поведение на ОВД".

Стремеж за създаване на вътрешно- и външнополитически предпоставки за изменение на съществуващия строй в СФРЮ чрез икономическо и финансово обвързване.

Китай – продължава усилията за възпрепятстване по-нататъшното развитие и задълбочаване отношенията на СФРЮ със СССР и страните от социалистическата общност.

Събитията в Косово поставиха на изпитание федералното устройство и политическата система в СФРЮ.

Начало на открита изява на дълбоки национални и социално-икономически противоречия. Продължава военното положение, арестите, репресиите и процесите.

Влошава се икономическото положение, което засилва недоволството. Задълбочиха се противоречията в югославското ръководство по въпроса за пътищата за преодоляване на икономическата криза. Очерта се група ръководители – привърженици на намесата на държавата в икономиката /Митя Рибичич, Стане Доланц, Милка Планинц и др./. Задълбочават се различията и противоречията между развитите и слабо развитите републики.

Не отслабва активността на националистическите и опозиционните сили.

Армията продължава да бъде опора на властта с единна и стабилна партийна организация. Повиши си ролята на органите на сигурността, оглавени от авторитетния и амбициозен Стане Доланц.

След конгреса на СЮК в югославското ръководство се очертават две тенденции по въпроса за бъдещото развитие на югославското управление: едната – за засилване на централизацията, а другата – около Вл. Бакарнич, за децентрализация и развитие на плуралистична демокрация от югославски тип.

Потенциални претенденти за ключови позиции във федерацията са ген. Никола Любичич, Стане Доланц, Бранко Микулич, Митя Рибичич и Милош Минич.

Югославските ръководители продължават да развиват тезата против "единен ръководен център" на световното комуни-

тическо движение и да разширяват връзките с еврокомунистическите партии.

В отношенията между НР България и СФРЮ след XII конгрес на СЮК принципно изменения няма. Скопското ръководство на VIII конгрес на СК на Македония и на XII конгрес на СЮК се опита да наложи своите концепции по откритите въпроси с НР България като общоюгославски проблеми. След като Лазар Мойсов оглави югославската дипломация, а Митко Чаловски – пропагандата, видимо се активизираха антибългарските аспекти на външнополитическата и пропагандната дейност на СФРЮ. Тази дейност рязко се засили особено във връзка с ученията "Щит-82" на българска територия. В СФРЮ се създаде военна психоза на антибългарска основа. Проведени бяха военно-мобилизационни мероприятия в пограничните с НР България райони, военни самолети и вертолет прелитаха в близост до граничните зони, инсценирани бяха погранични инциденти и пр.. Целта на югославското ръководство – да се дискредитира НРБ и страните от ОВД като източник на напрежение в международните отношения.

Разузнавателните и контраразузнавателните органи на СФРЮ без прекъсване провеждат активна дейност против нашата страна и официалните ни представителства.

Ние работим много предпазливо за придобиване на информация.

Р У М Ъ Н И Я

Характерно за вътрешнополитическата обстановка в СР Румъния е изострянето на социалното напрежение и задълбочаването на кризисните явления в икономиката.

Форсираният износ на селскостопанска продукция и на стоки за широко потребление предизвика криза в снабдяването на населението и засили недоволството от икономическата политика на правителството.

Системното неизпълнение на плановете, проблемите по осигуряване на работни места и разкритите крупни стопански злоупотреби, разхищения и ^{скрупул} корупция в някои министерства и

външнотърговски обединения са показателни за ^{нашето ча} сериозни неудачи и порочен стил на ръководство. Вмешателството на Чаушеску във всички сфери на общественopolитическия живот и едноличните му решения внасят най-често дезорганизация и сковават инициативата на ръководните кадри. Извършените правителствени промени, наложените партийни и административни наказания на редица отговорни ръководители трябва да се оценят като тактически ход на Чаушеску за прехвърляне на вината за ^{сезоните в самото време} неудачите върху отделни личности.

Извършва се масова чистка в партийния и административния апарат под формата на проверка лоялността на кадрите и съкращения във връзка с реорганизацията на някои административни звена. Уволняват се служители, които имат роднински връзка зад граница, включително и в социалистическите страни. Над 2 млн румънски граждани искат да напуснат СР Румъния.

Националистическият курс на румънското ръководство засили недоволството и сред малцинствата.

В органите за сигурност също има недоволство в резултат на предприетите арести, уволнения и други наказания на отговорни служители, първо - след предателството на Пачепа, а след това - измяната на Хайдук.

Зачестиха сигналите за наличие на настроения срещу Чаушеску в отделни членове на ЦК на РКП. В средите на репресирани и недоволни от Чаушеску бивши отговорни партийни и административни кадри се появяват неформални групи, поставящи си за цел неговата смяна. Постъпиха сигнали за извършени през септември т.г. арести в Букурещ във връзка с разкрита заговорническа група. Засилени са охранителните мерки за осигуряване личната безопасност на Чаушеску.

По наша оценка, на този етап липсват условия за консолидиране на силите на вътрешнопартийната опозиция в СР Румъния за смяна на Чаушеску. Той разполага с възможности за маневриране и за запазване на едноличната си власт. Разчита

на личната преданост на болшинството от свързания с неговия курс партиен и държавен апарат, на широкия кръг роднини, заемачи ключови позиции, на армията, чийто команден състав не е пряко засегнат от репресивни действия и на личната си гвардия, достигаща 30-35 хил души.

Във външната политика продължава "особеният" румънски курс на безпринципност и национализъм. Западните кредитори продължават натиска си за погасяване на дълговете, а отпускането на нови кредити свързват с условия за "либерализация" на икономиката по препоръките на МВФ.

Западните разузнавателни и диверсионни центрове засилват дейността си за ерозиране на социалистическия строй в СР Румъния, залагайки на национализма на румънското ръководство, икономическите трудности и външни задължения и на засилващото се недоволство сред населението.

Резидентурата в Букурещ работи само с доверителни връзки. Вербовки не се извършват.

А Л Б А Н И Я

Албанското ръководство продължава своя курс на конфронтация с империализма, Китай и социалистическите страни.

Все по-определено се очертава тенденцията за "частично отваряне" към Запада - сътрудничество в икономическата област с някои капиталистически страни - Франция, Италия, Австрия, Швеция, Гърция и Турция.

Продължават опити за нормализиране отношенията между Албания и ФРГ.

След събитията в Косово и изострените отношения с Югославия и двете страни полагат усилия за предотвратяване задълбочаването на конфронтацията поради трайни икономически и политически интереси и цели.

В страната съществува обстановката на несигурност и напрежение.

Арестуват се и острапяват от ръководни длъжности привържениците на Мехмед Шеху.

Резидентурата работа при тежка агентурно-оперативна обстановка.

Работим от територията на трети страни главно по албански представители в Белград, Ханой и Анкара.

Насочили сме вниманието за работа по албански студенти и специализанти в Австрия, Швеция, Италия и Франция.

Рязко активизираха своята работа специалните служби на противника против българските официални представителства във всички капиталистически страни и в някои развиващи се /Мароко, Кения, Тунис и др./.

Зачестиха подходите с цел вербовка на български граждани, пребиваващи зад граница – през последните три години 109 опита за вербовка, 450 случая на обработка с цел измяна.

През 1981 г. са констатирани повече от 20 случая на подстава на "интересни лица" на наши представители в Югославия, Гърция, Турция, ФРГ, САЩ, Франция, Англия и др.

Увеличават се отказите на визи на наши представители – характерно за Англия, САЩ и Франция и обявяване "персона нон грата" без обяснения – Франция, Италия и др.

Китайските представители се опитват да разширят "дружеските" отношения с наши специалисти зад граница.

При така създадената изкуствено сложна обстановка разузнавателната работа става все по-трудна, изискваща още по-голямо майсторство, умение и гъвкавост.

ПО СЪТРУДНИЧЕСТВОТО

Сътрудничеството и взаимодействието между двете разузнавания с всяка измината година се разширяват и придобиват все по-конкретен характер.

Силен тласък за разширяване на сътрудничеството даде срещата др.др. Стоянов и Милке през януари 1980 г., както

и срещата между др. др. Коцев и Милке, през април 1980 г.

По най-важните направления на разузнавателната работа се провеждат ежегодно по 5-6 срещи в София и Берлин.

Много добро е сътрудничеството и взаимодействието по главния противник, по страните от НАТО.

Съвместни мероприятия по линия на КРО се провеждат по няколко обекта, обменя се редовно контраразузнавателна информация.

На добро ниво е сътрудничеството по нелегална линия.

Успешно се развива сътрудничеството по линия на НТР и особено обмена на научно-техническа информация.

Много добре е организирано сътрудничеството по линия на АМ, което се провежда по съвместни годишни планове. Провеждат се съгласувани съвместни акции.

Информационният обмен особено след 1981 г. е равномерен като особено с най-висока използваемост са информацията по ФРГ, СССЕ и по Близкия изток.

Изказваме благодарност за получените от немските другари ценни аналитични документи особено по политиката на ФРГ, НАТО, Западна Европа, както и по положението в Полша.

Полагаме усилия да изпращаме регулярна информация на немските другари като отдаваме предпочитания на информацията по главния противник, НАТО и по намеренията на Запада по отношение на социалистическата общност. Изпратихме наличната разузнавателна информация за ползуване при посещението на др. Ерих Хонекер в Кипър.

И в бъдеще ще разчитаме да получаваме от немските другари аналитични документи по основните проблеми.

Бихме желали делегации на двете информационни служби да обменят опит по използването на оргтехника и АИС в информационната работа.

1982 г.

Отп. в 1 екз.
КАП/8448/

Размножено в 4 екз.
Изпратени по списък
към оригинала

София, 7.10.1982 г.

Т А Б Л И Ц А

на информационния обмен 1980-1982 г.

П О Л У Ч Е Н И

	Общо	Използвани	Ценни
1980	333	98	40
1981	329	139	50
1982 - към 30. IX.	230	74	18
Всичко:	892	311	108

И З П Р А Т Е Н И

1980	430
1981	407
1982 - към 30. IX.	228
	<hr/>
	1063